

Abel-konkurransen 1997–98

Fasit til andre runde

Oppgave 1: La a og b være antall jenter som tar hhv. tysk og fransk; la c og d være antall gutter som tar hhv. tysk og fransk. Da er $b + c = 16$, $b + d = 10$, $a + b = 11$ og $a + c + d = 16$. Ved å summere de tre første ligningene og trekke fra den siste blir $3b = 21$: alltså er $b = 7$. Dette gir $a + b + c + d = 16 + 7 = 23$.

C

Oppgave 2: Anta først at $x - |2x + 1| = 3$. Dette er ekvivalent med at $x - 3 = |2x + 1| \geq 0$. Siden dette gir $x \geq 3$ er da $x - 3 = |2x + 1| = 2x + 1$. Dette gir $x = -3$, men det er ikke en løsning fordi vi også skulle ha $x \geq 3$.

Anta så at $x - |2x + 1| = -3$. Da er $x + 3 = |2x + 1|$ der vi må ha $x \geq -3$. For $2x + 1 \geq 0$ gir dette $x + 3 = 2x + 1$ som gir $x = 2$ som løsning. For $2x + 1 < 0$ gir dette $x + 3 = -2x - 1$ som gir $x = -4/3$ som løsning.

C

Oppgave 3: Vi har at $f_3(x) = x$ og at 3 deler 1998, dermed blir $f_{1998}(x) = x$.

B

Oppgave 4: Det er 16 punkter, så det er mulig å velge 3 punkter på $\binom{16}{3} = 560$ forskjellige måter. Vi må så trekke fra de tilfeller der de tre punktene ligger på linje. Det finnes 10 linjer som inneholder fire punkter: de horisontale, de vertikale og de to diagonalene. Dette gir 40 degenererte trekkanter. I tillegg finnes fire linjer parallelle med diagonalene som inneholder tre punkter. Antall ikke-degenererte trekkanter blir dermed $560 - 40 - 4 = 516$.

D

Oppgave 5: Siden x^3 -koeffisienten er null er summen av løsningene lik null; for å være en aritmetisk følge må de da være $3a$, a , $-a$ og $-3a$ for en passende a . Dette gir $(x + 3a)(x + a)(x - a)(x - 3a) = (x^2 - a^2)(x^2 - 9a^2) = x^4 - 10a^2x^2 + 9a^4$. Da er $m = 3a^2$ og $3m + 2 = 10a^2$, hvilket gir $a^2 = 2$ og dermed $m = 6$.

E

Oppgave 6: La BC og AD skjære i P . Da er trekantene PAB , PMN og PDC likeformede og arealene dermed proporsjonale med a^2 , MN^2 og b^2 . Siden arealet av PMN er snittet av arealene til PAB og PDC , må $MN^2 = (a^2 + b^2)/2$.

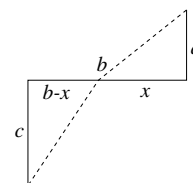
D

Oppgave 7: Ved å sette inn $y = mx - 1$, får vi $13x + 11my - 11 = 700$ eller $(11m + 13)x = 711$. Mulige verdier av $11m + 13$ er da $\dots, -20, -9, 2, 13, \dots$: tall som gir 2 (eller -9) som rest hvis de deles med 11. Siden $711 = 3^2 \cdot 79$ kan vi finne alle faktorer av 711 som gir denne resten: de eneste er 79 og -9 . Disse svarer til $m = 6$ og $m = -2$. **C**

Oppgave 8: La kvadratet ha hjørner $ABCD$ der en av sirklene ligger i hjørnet A (tangerer AB og AD): sentrum i denne kalles E og ligger på AC . De to andre sirklene tangerer AC i F samt linjen BC eller CD og de har sentrum i hhv. P og Q . La sirklene ha radius r . Da er $AE = \sqrt{2}r$. Siden $EP = 2r$, $PF = r$ og EFP er rettvinklet, er $EF = \sqrt{3}r$. Høyden fra F til BC er $FQ/\sqrt{2} + r$ ($r =$ høyden fra P til BC) hvilket gir at FC som er $\sqrt{2}$ ganger dette blir $r + \sqrt{2}r$. Vi får nå at $AC = AE + EF + FC = (\sqrt{2} + \sqrt{3} + 1 + \sqrt{2})r$. Siden $AC = \sqrt{2}$ gir dette $r = \sqrt{2}/(1 + 2\sqrt{2} + \sqrt{3})$. **E**

Oppgave 9: Vi har at $1/n(n+1)(n+2) = (1/n(n+1) - 1/(n+1)(n+2))/2$. Ved å skrive ut summen med denne regelen kanselerer alle ledd untatt $(1/1 \cdot 2)/2$ og $-(1/1997 \cdot 1998)/2$, og man får $1/4 - 1/2 \cdot 1997 \cdot 1998$. **E**

Oppgave 10: Dersom $a, c > 0$ uttrykker formellen avstanden man går dersom man går $a + c$ nedover og b bortover ved først å gå a ned og x bort og dernest c ned og $b - x$ bort: som på figuren. Korteste vei er i en rett linje, hvilket ved Pytagoras gir $\sqrt{(a+c)^2 + b^2}$.

Det ble oppdaget, men for sent, at dersom a og b har forskjellig fortegn må man bruke $|a| + |c|$ i stedet for $a + c$, og da passer ingen av alternativene. Dermed er alternativ E det rette, men det ble vedtatt under noe tvil, også å gi poeng for alternativ C. **E(/C)**